
Kategorie na Wikipedii z pohledu informační vědy

Mgr. Lucie Sakastrová
Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK
Sakastrova.Lucie@seznam.cz

Wikipedie vs. její kategoriální systém

Wikipedie

kategoriální systém

encyklopedie

folksonomie

kolaborativní / kolektivní tvorba

wiki princip

otevřenost

mnohojazyčnost? / multikulturnost?

nástroje řízení kvality

- preventivní
 - následné
 - hybridní
-

Kategoriální systém Wikipedie vs. systémy třídění informací vytvářené odborníky

Wikipedie

odborníci

vandalismus

chybovost

redundance

inkonsistence

podrobnost

subjektivita? / intersubjektivita?

rychlost aktualizace

nestabilita?

nezaujatost?

nevědeckost?

chybovost

redundance

inkonsistence

podrobnost

rychlost domluvy?

zkostnatělost?

zaujatost?

vědeckost?

Příklad 1 – kategorie u článku „???”

Kategorie: Čeští vědeční spisovatelé |
Narození 1925 | Úmrtí 2010 | Agenti
StB | Čeští psychiatři | Čeští
psychoterapeuti | Manželství

Příklad 2 – články v kategorii „Manželství“

Články v kategorii „Manželství“

Zobrazuje se 14 stránek z celkového počtu 14 stránek v této kategorii.

B

- Bigamie

C

- Casti connubii
- Církevní sňatek

K

- Kurtizána

L

- Liga pár páru

M

- Manželství
- Matrimoniologie

P

- Miroslav Plizák

R

- Rozvod

S

- Společné jmění manželů

S pokrač.

- Stará panna
- Starý mládenec
- Svatba

T

- Teologie těla (Jan Pavel II.)

Kategorie: Mezi osobní vztahy | Svatosti | Náboženství | Rodina | Sociologie rodiny |
Společenské instituce | Tradice

Příklad 3.1 – kategorie u článku „???”

Kategorie: Michael Jackson | Američtí zpěváci | Američtí hudebníci | Zpěváci populární hudby | Jacksonovi | Narození 1958 | Úmrtí 2009 | Hollywoodský chodník slávy | Afroameričané | Sopranisté a sopranistky | Tenoristé

Příklad 3.2 – kategorie u článku „???”

Categories: Michael Jackson | 1958 births | 1960s singers | 1970s singers | 1980s singers | 1990s singers | 2000s singers | 2009 deaths | African American dancers | African American record producers | African American rock singers | African American singer-songwriters | American businesspeople | American child singers | American choreographers | American dance musicians | American disco musicians | American expatriates in Ireland | American male singers | American philanthropists | American pop singers | American rhythm and blues singers | American soul singers | American vegetarians | Beatboxers | Boy band members | Boy sopranos | BRIT Award winners | Burials at Forest Lawn Memorial Park (Glendale) | Drug-related deaths in California | English-language singers | Epic Records artists | Former Jehovah's Witnesses | Grammy Award winners | Jackson musical family | Motown artists | Musicians from Indiana | People from Gary, Indiana | People from Santa Barbara County, California | Rock and Roll Hall of Fame inductees | Songwriters Hall of Fame inductees | The Jackson 5 members | World Music Awards winners | World record holders

Příklad 4 – kategorie „Lidé podle stavu“

D

- [×] Deportovaní (2 stránky)

F

- [+] Fiktivní postavy
(14 kategorií, 61 stránek)

L

- [+] LGBT lidé (8 kategorií)

M

- [×] Možná žijící lidé
(3 stránky)

N

- [+] Neexistující lidé
(1 kategorie, 4 stránky)

N pokrač.

- [+] Nezvěstní lidé
(1 kategorie, 23 stránek)

O

- [+] Oběti (8 kategorií)
- [×] Otroci (1 stránka)

P

- [+] Pachatelé (1 kategorie,
2 stránky)
- [×] Přeživší holokaust
(6 stránek)

S

- [×] Století lidé (29 stránek)

V

- [+] Vězni (5 kategorií,
5 stránek)

Z

- [+] Zemřelí lidé (3 kategorie,
2 stránky)

Ž

- [×] Žijící lidé (4 kategorie,
15333 stránek)

Využití kategoriálního systému Wikipedie vs. systémů vytvářených odborníky

odborníci

Wikipedie

Rešeršování

odborné

přesnost

úplnost

prohlížení, vyhledávání

odborný účel

laické

přesnost

úplnost

prohlížení, vyhledávání

zájem, koníček, zábava

Cílové informační zdroje a služby

odborné zdroje

tvořené profesionály

otevřené zdroje

tvořené kolektivně

internetové vyhledávače

linkovací a referenční služby

sémantický web

Příklady a rozdíly syntaxe rešeršních dotazů

Odborný požadavek (databáze a /nebo vyhledávače):

- (DE "WIKIS" AND (DE "SEMANTIC WEB" OR DE "WEB 3.0")) NOT DE "BLOGS"
- (wikis AND ("semantic web" OR "web 3.0")) NOT blogs
- wiki semantic web web 3.0

Zájmový požadavek (služba sémantického webu):

- Vypiš mi seznam názvů všech alb, vydaných v 80. letech možná dosud žijícími afroamerickými hudebními interprety-vegetariány, kterých se v Evropě do konce 20. století prodalo nad 10 000 kusů, a seřaď je sestupně podle výše prodeje v jednotlivých státech
-

DOTAZY?

Děkuji za pozornost,

Mgr. Lucie Sakastrová
Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK
Sakastrova.Lucie@seznam.cz